

Utrikesförvaltningen

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet har vid sammanträde den 16 oktober 2003 beslutat att bereda utrikesutskottet tillfälle att senast den 28 oktober kl. 18.00 yttra sig över budgetpropositionen 2002/03:1 utgiftsområde 1 Rikets styrelse jämte eventuella motioner.

Utrikesutskottet väljer att i det följande lämna synpunkter på anslaget 90:5 Regeringskansliet m.m. inom utgiftsområde 1 samt på motionerna 2003/04:K311 (m), 2003/04:K374 (s), 2003/04:K212 (m) samt 2003/04:K422 (m) allt i de delar som rör utrikesförvaltningen. Därutöver överlämnar utrikesutskottet, under förutsättning av konstitutionsutskottets medgivande, med detta yttrande motionerna 2003/04:K418 (fp) yrkande 22, 2003/04:L350 (c) yrkande 18, 2002/03:U268 (kd) yrkande 2, 2002/03:U287 (mp, s, fp, v, c) yrkande 4, 2002/03:U312 (s) yrkande 2, 2003/04:U203 (c) yrkande 2, 2003/04:U257 (s) yrkande 5, 2003/04:U301 (v) yrkande 6, 2003/04:U337 (s) yrkande 5, 2003/04:U341 (kd) yrkandena 2, 4, 5, 6–8, 2003/04:U347 (s) yrkande 2 samt 2003/04:So568 (mp) yrkande 26.

Propositionen

Regeringen konstaterar att antalet utlandsmyndigheter (som uppgår till 102) har ökat med två konsulat (generalkonsulat i Kanton, Kina, och Kaliningrad, Ryssland), en ambassad i Bratislava, Slovakien, samt en utsänd tjänsteman i Minsk, Vitryssland. Konkreta förberedelser görs också, det rådande osäkra läget till trots, att åter öppna ambassaden i Bagdad, Irak.

Arbetet med införandet av en ny IT-plattform för utlandsmyndigheterna fortgår. Utlandsmyndigheternas webbplatser byggs vidare ut och kvalitetssäkras. Uppbyggnaden av de webbaserade informationskällorna inom utrikesförvaltningen bidrar till att befästa Sveriges ställning som en nation med hög kompetens på IT-området.

Regeringen föreslår i propositionen att anslaget 90:5 för budgetåret 2004 skall uppgå till 5 460 532 000 kr.

Utskottet

Anslagsrelaterade frågor

Motionerna

Moderata samlingspartiet yrkar i kommittémotion 2003/04:K422 (m) att utgiftsområde 1, anslaget 90:5 Regeringskansliet m.m. för budgetåret 2004 skall uppgå till 4 920 532 000kr. Det skulle medföra en minskning med 540 000 000 kr i förhållande till regeringens förslag.

Samtidigt förordar motionärerna vissa omfördelningar inom anslaget. De menar bl.a. att Utrikesdepartementet bör tillföras 65 000 000 kr. I detta skulle ingå en ökning av de medel som ställs till ambassadernas förfogande för främjande av svenskt näringsliv utomlands samt för att beakta situationen för utlandsmyndigheternas visumhantering. Vidare menar motionärerna att ett kraftfullt och framgångsrikt agerande inom ramen för EU fordrar en gedigen kompetens inom utrikesförvaltningen samt svensk diplomatisk närvaro i hela Europa och Medelhavsområdet. Den snabba globaliseringen fordrar också svensk diplomatisk närvaro i de utomeuropeiska industriländerna, menar motionärerna. I motionen framhålls även att framväxten av dynamiska ekonomier i Asien, Latinamerika och förhoppningsvis i södra Afrika ställer större krav på kontaktytor och kompetens.

Motionären bakom den enskilda motionen 2003/04:K212 (m) menar att hyreskostnaderna för svenska ambassader bör ses över.

Överväganden

Utskottet vill inledningsvis erinra om att riksdagen på grundval av förslag i den ekonomiska vårpropositionen år 2001 godkände att anslaget för utrikesförvaltningen flyttades från utgiftsområde 5 till utgiftsområde 1. Den nya ordningen innebär att det inte längre redovisas ett särskilt anslag för utrikesförvaltningen, utan de medel som är avsedda här för ingår i det anslag som numera heter 90:5 Regeringskansliet m.m.

Utrikesutskottet framhöll i föregående års yttrande till konstitutionsutskottet (2002/03:UU1y) att den nya ordningen försvårar för utrikesutskottet att göra en adekvat bedömning av resurstilldelningen till utrikesförvaltningen. Utskottet påpekade vidare att det bl.a. var oklart hur stor del av anslaget till Regeringskansliets verksamhet som avsåg utrikesförvaltningen. Med anledning av detta uttalade utskottet bl.a. följande:

En förutsättning för riksdagens budgetarbete i här aktuell del är att det framgent tydligt framgår vilka resurser inom anslaget [Regeringskansliet m.m.] som avsätts för utrikesförvaltningen och vilket utfallet blir. Utskottet förutsätter att så blir fallet.

Utskottet kan emellertid konstatera att så inte har skett i årets budgetproposition. Det är följaktligen inte möjligt att göra en adekvat bedömning av de resurser som utrikesförvaltningen kommer att förfoga över under budgetåret 2004. Utskottet finner detta oacceptabelt och förutsätter att regeringen hör-sammar utskottets upprepade ståndpunkt.

Oavsett hur resurserna inom anslaget 90:5 Regeringskansliet m.m. är tänkta att disponeras under budgetåret 2004 skulle ett bifall till motion 2003/04:K422 (m) få så omfattande konsekvenser jämfört med dagsläget att något sådant inte kan ifrågakomma. Utskottet menar därför att motionen bör avstyrkas.

Vad gäller förslaget om en översyn av hyreskostnaderna för svenska ambassader har utskottet tidigare behandlat liknande yrkanden. Utskottet anförde därvid bl.a. att utlandsmyndigheterna årligen tilldelas en budgetram med vilken de finansierar sina driftskostnader, bl.a. representation och lokalt förhyrda fastigheter. I vissa fall ägs fastigheterna av svenska staten via Statens fastighetsverk, och hyra betalas i Sverige av Utrikesdepartementet till det nämnda verket. Budgetramen fastställs genom den politiskt styrda verksamhetsplaneringen. Det åligger myndighetschefen att se till att den tilldelade budgetramen används på ett så rationellt och effektivt sätt som möjligt i syfte att nå de mål som fastställs för myndighetens verksamhet.

Utskottet konstaterade vidare att det för residens och bostäder finns ett antal förordningar och riktlinjer som reglerar utlandsmyndigheternas lokalförsörjning. Få områden inom utrikesförvaltningen har som fastighetsförvaltningen undergått en så kraftig kostnadsminskning till följd av de sparbeting som förekommit under 90-talet. Genom en rad olika åtgärder såsom uppsägning av dyra objekt och ombyggnation av residens för att inrymma bostäder även för annan personal har kostnadsminskningar åstadkommit.

Vid de löpande föredragningar om utrikesförvaltningen som utrikesutskottet erhållit har framgått att både departementets och utlandsmyndigheternas strävan är att lokalförsörjningen skall vara kostnadseffektiv. Det synes mot denna bakgrund obehövt att gå motionären till mötes.

Med vad som ovan anförts menar utskottet att motion 2003/04:K212 (m) kan avstyrkas.

Kompetens vid Utrikesdepartementet

Motionerna

Motionärerna bakom kommittémotion 2003/04:U203 (c) menar i *yrkande 2* att en samverkansgrupp i konflikthantering bör inrättas och stationeras på UD. Det finns, enligt motionärerna, ett generellt behov av ökad samordning, samverkan och samarbete mellan såväl olika aktörer som mellan olika typer av verksamheter, både nationellt och internationellt, inom området för konflikthantering. Ofta är detta samarbete inte formellt fastställt utan beroende av personliga kontakter. För att undvika detta borde en samverkansgrupp med ansvar för bl.a. samordning av resurser, projekt och kompetensfördelning finnas i Sverige.

Motionärerna bakom den enskilda motionen 2003/04:K374 (s) anför att UD bör ta fram en modell för riktlinjer till svenska ambassader i utlandet om hur man skall arbeta i förebyggande syfte mot trafficking.

Motionärerna bakom kommittémotion 2003/04:L350 (c) menar i *yrkande 18* att UD:s ambassadrapporter, som bl.a. ligger till grund för Migrationsverkets prövning av asylansökningar, har kvalitetsbrister med avseende på beskrivningen av HBT-personers ställning i vissa länder. Konsekvensen kan, enligt motionärerna, bl.a. bli att asylsökande avvisas till länder där deras liv är i fara, liksom att de utrikespolitiska övervägandena blir felaktiga. Åtgärder bör således vidtas för att höja utrikesförvaltningens HBT-kompetens.

Också motionärerna bakom flerpartimotionen 2002/03:U287 (mp, s, fp, v, c) (*yrkande 4*), partimotionen 2003/04:So568 (mp) (*yrkande 26*) samt den enskilda motionen 2003/04:U337 (s), (*yrkande 5*), menar att Utrikesdepartementets personal bör utbildas i HBT-frågor.

Motionärerna bakom partimotion 2003/04:K418 (fp) menar i *yrkande 22* att regeringen skyndsamt bör vidta åtgärder för att göra det möjligt att ingå partnerskap på fler än de tre ambassader som förrättar partnerskap.

Överväganden

Motionärerna bakom här aktuella motioner tar upp frågor som rör Regeringskansliets organisation, instruktionsgivning till utlandsmyndigheterna, utbildning av utrikesförvaltningens personal m.m. Det rör sig i samtliga fall om frågor där beslutskompetens finns hos regeringen eller hos regeringen underlydande myndigheter. Enligt utskottets mening är det mot denna bakgrund inte vare sig behövt eller lämpligt att riksdagen gör tillkännagivanden enligt motionärernas förslag. Enligt utskottets uppfattning bör motionerna 2003/04:K374 (s), 2003/04:K418 (fp) *yrkande 22*, 2003/04:L350 (c) *yrkande 18*, 2002/03:U287 (mp, s, fp, v, c) *yrkande 4*, 2003/04:U203 (c) *yrkande 2*, 2003/04:U337 (s) *yrkande 5* och 2003/04:So568 (mp) *yrkande 26* således avstyrkas.

Utrikesförvaltningens organisation

Motionerna

Motionärerna bakom kommittémotion 2003/04:U301 (v) menar i *yrkande 6* att Sverige, som ett första steg i knytandet av förbindelser med ett icke-ockuperat Irak, med en statsapparat och regering som är politiskt självständig och har egen kontroll över sitt territorium, bör upprätta ett representationskontor som också har vissa konsulära uppgifter.

Motionärerna bakom den enskilda motionen 2003/04:U257 (s) hävdar att det kurdiska området i Irak alltsedan 1991 har utvecklats till en någorlunda självständig kurdisk stat med eget parlament och administration. I motionens *yrkande 5* menar motionärerna, i enlighet härmed, att Sverige bör stationera ett svenskt konsulat i irakiska Kurdistan.

Motionärerna bakom kommittémotion 2002/03 U268 (kd) *yrkande 2* och 2003/04:U341 (kd) *yrkande 2* menar att en övergripande ministerfunktion för mänskliga rättigheter bör inrättas. Detta skulle, enligt motionärerna, möjliggöra en sammanhållen utrikespolitik som gynnar respekten för mänskliga rättigheter i alla olika politikområden som har en internationell dimension.

Motionärerna bakom kommittémotion 2003/04:U341 (kd) menar i *yrkande 4* att Sverige bör utse MR-attachéer som utplaceras på viktiga och strategiskt valda ambassader, dvs. där det anses viktigt att följa utvecklingen kring de mänskliga rättigheterna. Detta skulle, enligt motionärerna, främja bevakningen i specifika regioner, samt underlätta samarbetet med svenska internationella företag och svenska frivilligorganisationer på plats, liksom samarbetet och koordineringen med internationella organ och organisationer.

I *yrkande 5* i samma motion anför motionärerna att också miljöattachéer bör inrättas vid lämpliga ambassader, i regioner där miljöförstörelsen är extremt påtaglig eller där stora internationella insatser görs för miljösäkerhet.

I *yrkande 6* i samma motion anför motionärerna att det ibland, i arbetet med att främja svenska handels- och exportintressen, sker ett dubbelarbete mellan Sveriges ambassader och olika handelskammare och exportråd. I syfte att ytterligare främja en samordnad utrikespolitik bör regeringen, framhåller motionärerna, se över möjligheten att integrera den handels- och exportfrämjande verksamheten med utrikesförvaltningen.

Motionärerna bakom den enskilda motionen 2002/03:U312 (s) *yrkande 2* samt den enskilda motionen 2003/04:U347 (s) *yrkande 2* anser att homo- och bisexuellas livssituation bör uppmärksammas genom en gemensam manifestation vid samtliga svenska beskickningar i världen en viss dag varje år.

Överväganden

Utskottet konstaterar att Utrikesdepartementet, det instabila politiska läget i Irak till trots, har vidtagit konkreta förberedelser för att åter kunna öppna den

svenska ambassaden i Bagdad. Det av motionärerna efterlysta arbetet med att återupprätta svensk representation i Irak har således redan inletts.

Med vad som ovan anförts menar utskottet att motion 2003/04:U301 (v) *yrkande 6* bör avstyrkas.

Vad gäller yrkandet om att stationera ett svenskt konsulat i irakiska Kurdistan konstaterar utskottet att det under rådande osäkra omständigheter i landet förefaller alltför tidigt att bestämma hur närvaron i landet i övrigt skall se ut.

Utskottet menar således att motion 2003/04:U257 (s) *yrkande 5* bör avstyrkas.

Vad beträffar *yrkande 2* i motion 2002/03:U268 (kd) samt *yrkandena 2, 4 och 5* i motion 2003/04:U341 (kd) om inrättande av en övergripande ministerfunktion för mänskliga rättigheter samt MR-attachéer och miljöattachéer vid svenska ambassader, kan utskottet konstatera att samtliga svenska utlandsmyndigheter redan i dag bevakar såväl MR- som miljöfrågor och att rapporteringen härom är omfattande och mångfasetterad. Utskottet har i övrigt inga synpunkter på Regeringskansliets organisation av vare sig MR- eller miljöfrågornas hantering. Utskottet menar att riksdagen bör avhålla sig från att uttala sig om Regeringskansliets inre organisation.

Angående *yrkande 6* i samma motion, rörande möjligheterna att integrera den handels- och exportfrämjande verksamheten med utrikesförvaltningen, kan utskottet konstatera att regeringen i oktober 1999 lät tillkalla en utredare att göra en översyn av den del av det statliga exportfrämjandet som sker genom Sveriges exportråd m.m. I utredningens betänkande (SOU 2000:102), som presenterades i november 2000, föreslogs bl.a. att Exportrådets och UD:s verksamhetsplanering skulle samordnas bättre. Utskottet har inhämtat att utredningens förslag beaktas i utrikesförvaltningens löpande förnyelsearbete.

I övrigt kan utskottet konstatera att utrikesrepresentationen samarbetar med handelssekreterare eller annan organisation som stöds av Exportrådet för att gemensamt ge bästa service och förbättra förutsättningarna för svenskt näringsliv. I de länder där det inte finns handelskontor eller liknande organisation har beskickningarna huvudansvaret för den exportfrämjande verksamheten. I en del fall finansierar Exportrådet viss personal, vilken kompletterar beskickningens personalresurser. Dessa ingår i beskickningens totala personalresurser under ledning av ambassadören. Den handels- och exportfrämjande verksamheten är således redan nära integrerad med utrikesförvaltningen.

Med vad som ovan anförts menar utskottet att motion 2003/04:U341 (kd) *yrkandena 2 och 4–6* bör avstyrkas.

Vad gäller *yrkandena* om att homo- och bisexuellas livssituation bör uppmärksammas genom en gemensam manifestation vid samtliga svenska beskickningar i världen en viss dag varje år, kan utskottet konstatera att beslutskompetensen här finns hos regeringen eller hos regeringen underlydande myndigheter. Utskottet noterar också att manifestationer av detta slag – oavsett vilket syftet är – är främmande företeelser i utlandsmyndigheternas verk-

samhet. Enligt utskottets mening är det mot denna bakgrund inte vare sig behövt eller lämpligt att riksdagen gör ett tillkännagivande enligt motionärernas förslag. Enligt utskottets uppfattning bör motionerna 2002/03:U312 (s) yrkande 2 samt 2003/04:U347 (s) yrkande 2 avstyrkas.

Utrikesförvaltningen och EU

Motionärerna bakom motion 2003/04:U341 (kd) yrkandena 7 och 8 anför att regeringen bör utreda om det kan upprättas fler samlokaliserade ambassader med gemensamma servicefunktioner mellan Sverige och övriga medlemsländer inom EU, samt hur Sverige i ökad utsträckning kan dra nytta av den växande EU-diplomatin med underlag för politiska beslut. Det handlar dock inte, enligt motionärerna, om att EU-kommissionen skall ersätta det nationella behovet av bilaterala diplomatiska relationer. Sverige kan emellertid, hävdar motionärerna, i högre grad än vad som är fallet dra nytta av rapporter som skrivs inom EU och utnyttja EU-kontor i de länder Sverige i dag saknar representation. Regeringen bör också utreda möjligheterna för dels en fysisk integrering av flera EU-medlemsländers ambassader, dels hur Sverige i ökad utsträckning kan dra nytta av EU-diplomatin.

I den enskilda motionen 2003/04:K311 (m) menar motionären att Sverige bör ta initiativ inom ramen för det europeiska samarbetet och verka för att samtliga EU-länder avskaffar systemet med att ha ambassader i varandras länder.

Överväganden

Utskottet kan inledningsvis konstatera att EU-medlemskapet har inneburit ett ökat samarbete mellan medlemsländernas ambassader i stationeringsländerna. Det innebär regelbundna möten och utbyte av information, i vissa fall även konkret samarbete vad gäller rapportering. Detta är ett samarbete som den svenska utrikesförvaltningen har stor nytta av, i synnerhet i stater där den svenska utlandsmyndigheten har få utsända. Ökat samarbete kan också underlättas genom samlokalisering och, enligt vad utskottet har erfarit är det en fråga som återkommande diskuteras inom ramen för EU-samarbetet. Motsvarande diskussioner förs även mellan de nordiska länderna. Eftersom dessa frågor är föremål för fortlöpande samråd ser utskottet inget behov att tillsätta en utredning i frågan.

Vad gäller yrkandet att Sverige bör ta initiativ till, och verka för att samtliga EU-länder avskaffar systemet med att ha ambassader i varandras länder, vill utskottet framhålla att största delen av en ambassads verksamhet, vid sidan av frågor som rör EU, är av bilateral natur. Det gäller exempelvis främjande av svensk export och kultur, turistinformation, service och programläggning åt större svenska delegationer från såväl offentlig som privat sektor. Det finns enligt utskottets mening behov att även dessa funktioner upprätthålls vid Sveriges ambassader i andra EU-medlemsstater. Utskottet menar således att förslaget i motionen bör avvisas.

Mot bakgrund av det anförda anser utskottet att motionerna 2003/04:K311 (m) och 2003/04:U341 (kd) yrkandena 7 och 8 bör avstyrkas.

Stockholm den 28 oktober 2003

På utrikesutskottets vägnar

Urban Ahlin

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Urban Ahlin (s), Göran Lennmarker (m), Berndt Ekholm (s), Carina Hägg (s), Holger Gustafsson (kd), Lars Ohly (v), Göran Lindblad (m), Anders Sundström (s), Cecilia Wigström (fp), Kenneth G Forslund (s), Ewa Björling (m), Veronica Palm (s), Lotta N Hedström (mp), Staffan Danielsson (c) och Ingrid Olsson (s).

Avvikande meningar

Anslagsrelaterade frågor

Göran Lennmarker, Göran Lindblad och Ewa Björling, (alla m) anför:

Ett kraftfullt och framgångsrikt agerande inom ramen för EU fordrar en gedigen kompetens inom utrikesförvaltningen samt svensk diplomatisk närvaro i princip i hela Europa och Medelhavsområdet. Den snabba globaliseringen fordrar också ökad svensk diplomatisk närvaro i de utomeuropeiska industriländerna. Framväxten av dynamiska ekonomier i Asien, Latinamerika och förhoppningsvis i södra Afrika ställer även större krav på kontaktytor och kompetens. Utskottet anser därför att utrikesförvaltningen bör tillföras en resursförstärkning uppgående till 65 000 000 kr. I detta ingår även en ökning av de medel som ställs till ambassadernas förfogande för främjande av svenskt näringsliv utomlands samt för att beakta situationen för utlandsmyndigheternas visumhantering.

Mot bakgrund av detta anser vi att regeringen bör ges till känna vad som ovan anförts. Vi anser att konstitutionsutskottet bör tillstyrka motion 2003/04:K422 (m).

Kompetens vid Utrikesdepartementet

Cecilia Wigström (fp) anför:

Regeringen har under 2003 börjat vidta åtgärder för att det skall bli möjligt att ingå partnerskap på ambassader. Än så länge är det dock bara tre av det tjugotal ambassader som har vigselsrätt som också förrättar partnerskap. Om ambassadens värdland lämnar sitt godkännande måste svenska ambassader erbjuda samma service vad gäller både partnerskap och borgerliga vigslar. Utskottet anser därför att regeringen skyndsamt bör vidta åtgärder för att möjliggöra ingåendet av partnerskap på fler ambassader.

Mot bakgrund av detta anser vi att regeringen bör ges till känna vad som ovan anförts. Vi anser att konstitutionsutskottet bör tillstyrka motion 2003/04:K418 (fp).

Utrikesförvaltningens organisation

Holger Gustafsson (kd) anför:

Sverige bör föra en tydligare utrikespolitik för mänskliga rättigheter. Inom FN har såväl FN:s generalsekreterare som UNDP fastslagit målet ”alla mänskliga rättigheter för alla människor”. Det innebär t.ex. att sociala och ekonomiska rättigheter är lika viktiga som civila och politiska rättigheter.

Sverige bör aktivt arbeta för detta långsiktiga mål. Metoderna och verkningssmedlen kan dock variera utifrån praktisk lämplighet och möjlighet. Positiva verkningssmedel och samförstånd bör prioriteras före negativa sanktioner.

För att främja en sammanhållen utrikespolitik som gynnar respekten för mänskliga rättigheter i alla olika politikområden som har en internationell dimension bör det finnas en övergripande ministerfunktion för mänskliga rättigheter. Den skall ta fram strategier och handlingsplaner samt följa upp hur främjandet av mänskliga rättigheter sker inom de olika politikområdena.

Mot bakgrund av detta anser vi att regeringen bör ges till känna vad som ovan anförts. Vi anser att konstitutionsutskottet bör tillstyrka motion 2002/03:U268 (*kd*) yrkande 2 samt 2003/04:U341 (*kd*) yrkande 2.

Det är av yttersta vikt att främjandet av mänskliga rättigheter genomsyrar hela den utrikespolitiska verksamheten. Därför räcker det inte med att skriva vackra ord i handlingsprogram, utan det måste även praktiseras inom utlandsmyndigheterna. Inom det militära och säkerhetspolitiska området har man på vissa strategiskt valda ambassader placerat militärattachéer. Detta för att främja viktiga säkerhetspolitiska relationer med andra stater, samt att följa utvecklingen på plats i viktiga regioner. På ett liknande sätt bör Sverige även ha MR-attachéer utplacerade på viktiga och strategiskt valda ambassader, dvs. där det anses som särskilt nödvändigt för att följa utvecklingen kring de mänskliga rättigheterna. Detta skulle främja bevakningen i specifika regioner, samt underlätta samarbetet med svenska internationella företag och svenska frivilligorganisationer på plats, liksom samarbetet och koordineringen med internationella organ och organisationer.

Mot bakgrund av detta anser vi att motionen 2003/04:U341 (*kd*) yrkande 4 bör tillstyrkas.

Lika viktigt som att förbättra svenska utrikesförvaltningens bevakning, kompetens och externa samarbetsmöjligheter för mänskliga rättigheter, är bevakningen av globala miljöfrågor. På ett liknande sätt som MR-attachéer kan inrättas vid lämpliga ambassader, så kan även miljöattachéer inrättas. Detta är särskilt viktigt i ofta utsatta naturkatastrofområden, i regioner där miljöförstörelsen är extremt påtaglig, eller där stora internationella insatser görs för miljösäkerhet. Kristdemokraterna föreslår riksdagen besluta att ge regeringen till känna att förutsättningarna för att utse miljöattachéer bör utredas.

Med anledning av ovan anförda anser vi att motion 2003/04:U341 (*kd*) yrkande 5 bör tillstyrkas.

Under åren 1991–1994 genomfördes en sammanslagning av utrikesmyndigheterna och biståndsverksamheten. Så kallade biståndsambassader upprättades. På ett liknande sätt anser vi att regeringen bör se över möjligheterna att integrera den handels- och exportfrämjande verksamheten med utrikesförvaltningen. Med många länder och regioner är den dominerande verksamheten i utrikesrelationerna främst det ekonomiska samarbetet, och utrikesrepresentationen handlar i mångt och mycket om att främja svenska handels- och

exportintressen. Det sker ibland ett dubbelarbete mellan Sveriges ambassader utomlands och t.ex. olika handelskammare och exportråd. Vi anser att möjligheterna att mer integrera svenska handelsfrämjande organ med ambassaderna, för att ytterligare främja en samordnad utrikespolitik, bör ses över. Framför allt i ekonomiskt starka nationer samt i länder där bistånds- och handelspolitiken i ökad utsträckning bör samordnas.

Mot bakgrund av detta anser vi att motion 2003/04:U341 (kd) yrkande 6 bör tillstyrkas.

Utrikesförvaltningen och EU

Holger Gustafsson (kd) anför:

Inom EU växer ett ökat samarbete kring diplomatin fram. Framför allt är det kommissionens kapacitet och resurser som en diplomatisk aktör utanför Europa som diskuteras. Då EU-kommissionen förbättrar sin förmåga att göra viktiga analyser och landrapporter, samt ökar sin representativa roll, bör det finnas möjligheter för Sverige som EU-medlem att dra nytta av detta. Det handlar inte om att EU-kommissionen på något sätt skall ersätta det nationella behovet av bilaterala diplomatiska relationer, men däremot kan Sverige ännu mera dra nytta av rapporter som skrivs inom EU och utnyttja EU-kontor i de länder där Sverige i dag saknar representation. I framtiden kan det således bli tal om att "slå ihop" ambassader mellan EU-medlemmar i stil med den fysiska integreringen av de nordiska ambassaderna i Berlin. Kristdemokraterna anser att regeringen redan i dag bör utreda möjligheterna för dels en fysisk integrering av flera EU-medlemsländers ambassader, dels hur Sverige i ökad utsträckning kan dra nytta av EU-diplomatin.

Mot bakgrund av detta anser vi att regeringen bör ges till känna vad som ovan anförts. Vi anser att motion 2003/04:U341 (kd) yrkandena 7 och 8 bör tillstyrkas.

Innehållsförteckning

Propositionen.....	1
Utskottet	2
Avvikande meningar	9
Innehållsförteckning.....	12